

KONJEREJEC

GLASILO KONJEREJSKEGA DRUŠTVA ZA MARIBORSKO OBLAST

Dopise, naročila in reklamacije je pošiljati: Konjerejskemu društvu za Marib. oblast, Ivanjkovci

„Konjerejec“ izhaja 6krat letno

Člani društva sprejemajo list brezplačno. Naročnina letno 20 Din. Cenik inseratov na zahtevo

Štev. 3.

Maribor, dne 15. majnika 1925.

Letnik I.

Belgijec in Noričan.

Neizmerno navdušenje nekaterih naših konjerejcev, zaljubljenih v okroglejšje oblike belgijca ali pa vsled nekoliko višjih cen, ki so jih svoječasno plačevali tuji kupci za žrebeta te pasme kakor za noriška, napotilo me je sporedno opisati obe pasmi. Nameni teh vrstni, da bi delale razpoloženja za enega ali drugega, ampak kratko označiti njih razvoj, njih pomen na svetovnem konjskem trgu v obče in za našo konjerejo posebej. Sodbo prepuščam konjerejem samim.

Vsa plemena in pasme mrzlokrvca v srednji Evropi izvirajo iz enega pradedaja, to je rimskega težkega konja, ki je nastal iz evropskega gozdnega konja. Toda gruda, na kateri so vzrasle te pasme in pa podnebje sta zelo različna, isto tako različni so bili tudi njih odgajivači in pa primesi, iz katerih so tekoma stoletij nastale.

V pokrajine današnje Belgije so zanesli azijski Turkomani za časa preseljevanja narodov svoje plemo. S »Križarji« je prišel na obali Severnega morja Arabski konj. Tako je nastal pod ugodnimi pogoji za konjerejo iz domačega gozdnega konja tip čokatega, vstrajnega, srednje velikega konja stari »Ardenec«. To je bil trd konj, uporaben za domača poljska dela in istotako za vojne svrhe. Napoleonske vojne, zlasti pa njegovi umiki iz Rusije, so proslavile ime Ardenca, radi njegove vstrajnosti in njegovih majhnih zahtev glede krme in nege. So ga pa tudi zatrdli, da celo iztrebilo. Že v sledečih vojnah se je pokazalo pomanjkanje dobrega konja v vojski, še bolj pa v gospodarstvu in belgijski konjereji so začeli uvažati plemenjake iz sosedne Flandrije, kjer je na ondočnih zelo rodovitnih nižavah in pod najugodnejšimi pogoji nastal tip zelo težkega, toda mehkega konja. S temi so križali ostanke dobrega Ardenca. Slaba, izčrpana podlaga in pa mehki, le na prvovrstne konjerejske razmere prirojeni plemenjaki so vstvarili zarod, ki je že v prvih generacijah klical po odpomoči. Konjereji so si obetali utehe od francoskega »Peršeron«. Toda tudi ta ni mogel rešiti propadajoče belgijske konjereje. Stari dobri, po večini rudeče sirasti Ardenec je bil za vedno pokopan. Še si čul na konjskih sejmih njegovo ime, toda to ni bil več Ardenec, marveč to so bili lažji belgijci, potomci prej navedene zmesi, katere so konjski mešetarji tako nazivali, da bi lažje lovili nevesče kaline.

Tudi v Flandriji sami se je plemo znatno spremenilo. V 16. stoletju je bil Flandrijski konj močan, širok, po barvi večinoma vranec, ki je služil vitezom v njih težkih oklepih za ježo. Križarske vojske so pa tudi sem zanesle arabsko kri. In iz marsikaterih lahke glave teh težkih konj, ki jih sem in tja še danes najdemo pri belgijcih, odseva orientalska kri. S propadom viteštva je propadel tudi konj v teh pokrajinah in belgijska konjereja je šla brzih nog rakovo pot. To propadanje je

vzdramilo konjerejce iz spanja pravičnega in združili so se »Le cheval de trait belge«. Ta zadruga si je stavila nalogo ustvariti enotni tip belgijskega konja na podlagi najtežjega konjskega materiala, kar ga je še preostalo. Skrbno so odbirali žrebce, vestno vodili rodovne knjige, ter v kratkem času želi tudi uspehe tega smotrenega dela. Leta 1880 se je polegel žrebec »Jupiter ex Bayard«, po barvi lisjak z belo grivo. Ta in pa njegovi potomci so kmalu postali najpriljubnejšim in skoraj edini plemenjaki v belgijski konjereji. Nastal je težak, kratek, skoraj štiriogljat konj, vsa lažja plemena so pa izginevala.

Čim lepši so bili uspehi, čim težji je postajal konjski material, tem dražje so ga odprodajali, tembolj so se podvzivali konjereji. Krmili so protinaravno intenzivno in živalska tehtnica je postala merilo za kakovost konja. Če štiri letni žrebec ni tehtal deset meterskih stotov, že ni bil prvovrsten plemenjak. Od tod ti orjaki, ki merijo v stopalnici (piščali) 30 cm in še več.

Belgijski konjerejec razume in tudi zamore, česar ne smemo pozabiti, svojega konja nagačiti za trg ter ga polkazati v najlepši luči. Kako ga zna prepeljati, kako celo selo pomaga, če kupuje kak tujec konja. Kratko odbiti rep, poglajen na prečo polkaže kralke (hlače) bolj polne. Belgijanec dela s konjemi malo, za to ima goved. Redi ga le za prodajo in za to dela propagando, kjer se le nudi prilika. V Bruslju se prirejajo vsakoletne konjske razstave, katere redno poseča kralj in dvor. Odlikovanja na teh razstavah so največja čast za konjerejca. Celo fotografska obrt je tako na višku, da izrazi konja od najugodnejše plati in v najlepši luči. Na slikah našega noričana bi pa hudomušnež preje zasledil lepi telovnik z svetlimi gumbi konjerejca ali pa njegovo srebrno verižico s tolarji Marije Terezije, kot pa konja samega.

Današnji belgijec zgodaj dozori za delo in plemo, temu primerno se tudi preje postara in oslabi. Po barvi je večinoma lisjak, redkeje kostanjev ali drugobarven. Kopit nima posebnih, ker ne drže dosti na njih nego. Tla so mehka, ceste po mestih pa gladko tlakovane, asfaltirane. V domovini, kjer ima vsega dobrega v izobilju, je za tisto, kar se ga rabi (odprodajo), prvovrsten in primaša konjereju veliko dobička. Tudi zanesen v naše kraje je dober, če pride pod ugodne razmere in če mu naš konjerejec more in hoče (v kolikor se mu to izplača) nuditi prilično isto, česar je vajen. Če pa ni tega, rapidno propada in to že v drugi, tretji generaciji. Temu bo vsak pritrdil, če si ogleda našo konjerejo od Varaždina in Čakovca, preko Dolnje Lendave do Murske Sobote in do severa našega Prekmurja. Čim bolj gre proti severu in čim manj intenzivno je krmiljena, tem slabši je naš belgijec in temveč konjskih pokvek.

(Dalje prihodnjic).

O parjenju in plemenjenju u konjereji v občē.

V kolikor naša konjereja številčno nazaduje, moramo isto kakovostno dvignuti. Če ravno brezcilno in negotovo tavanje v konjereji pri nas že malo pojenjuje, se vendar pozakajevno se veliko gresu. Prenehati moramo ogagajati konja sodec samo po vnanjosti zrebca in kobile, urugo pa prepustati vse gojemu slučaju, kakor se to ogagaja cesto v naši podezelnih konjereji. Kvarno je tudi isto neizmerno križanje, ki je pri naših konjerejih v navadi, ne menec se za rod staršev. Naš konjerejec mora priditi do spoznanja, da te plemenjenje plemensko sorodne, udomacene in konsolidirane krvi, koje lastnosti odnosi telesno ali duševno skozi več rodov nazaj zastopujejo, znatno zvisuje verjetnost podedovanja. V svojem starem konservativizmu se ne sme po robu postavljati vsemu, kar je po drugod že davno prešlo v meso in kri.

V prosti naravi se vrši plemenjenje med živalstvom, da močnejši plemenjak odbije svojega šibkejšega tekmeca. Oploditev se izvrši neglede na rod, ne na sorodstvo, starost itd. in vendar se ohranijo divja plemena v živalstvu stoletja in stoletja krepka, zjednačena in polna življenjske sile, dokler jim človek in kultura ne stavata mej njihovem razvoju ali jih celo zatreta.

To plemensko odbiro pa mora v domači živinoreji konjereji nadomestiti človek, ter smotreno izbirati plemenske živali. Po vseh kulturnih državah se danes odbira žrebec-plemenjake, po nekod, kjer je konjereja na višku, že tudi kobila, s tem da vodijo točno rodovno knjigo, v katero vpisujejo res samo plemenske kobile. Kajti zlasti med kobilami je dosti poklicanih ali le malo izvoljenih. Tudi mnogo kobil, ki bi po svojem rodu in zunanosti lahko skotile prvovrstno žrebad, tega ne store, ker jih lastnik pripuša k neprikladnemu plemenjaku. Vedno pozabljamo, da je kobila, ki vstvari enotni tip konja, do katerega se moramo tudi pri nas povspeti, in ne žrebec.

Moderna veda in izkustva nas uče, da spojita žrebec in kobila pri oploditvi svoje vrline in svoje hibe in ne samo svojih lastnih, marveč tudi one svojih prednikov, ter jih prenašata na zarod. Lahko pa prevladuje v podedovanju jeden ali drugi. Pogostokrat sta si v tem jednaka, in žrebe zadobi po očetu dobri prednji del, po materi pa slabi zadnji del ali pa obratno; ali pa se ne vrže mladič ne po materi in ne po očetu, marveč po kakem pradedu in stavi lastnika tako pred novo uganko. Vrline obeh roditeljev se v potomstvu lahko potencirajo — pomnože, istotako pa tudi vse hibe. Pri spojitvi, oploditvi igra veliko vlogo slučaj in doslej še mnogo nerazjasnenih čimteljev.

Upravičeno bo vprašal praktični konjerejec: »kaj mi pomagajo vse moderne teorije in nauki o podedovanju, če je odvisno vse le od slučajja«. Na to mu lahko odgovorimo z izkušnjami, ki jih imamo v raznih panogah naše živinoreje, zlasti iz reje angleškega čistokrvca. Če že ne moremo z matematično gotovostjo ugotoviti kakovost bodočega zaroda, vendar zamoremo s smotrenim parjenjem že konsolidirane krvi, ki se po svojem rodu, plemenu in pasmi preveč ne razlikujeta, verjetnost dobrega podedovanja znatno zvisati in utrditi. Pod plemenjenjem sorodne krvi pa ne mislim plemenjenje v najožjem krvnem sorodstvu. Dasiravno je tudi to tu in tam (pri čistokrvnem angležu) rodilo prvovrstne po-

tomce, ostane le nevaren eksperiment, ki ga v občē ni priporočati. Pri njem se raje združeno in pomnoženo podedujejo slabe lastnosti kot dobre, in tak zarod ponavadi prej ali slej telesno in spolno oslabi. V pasji reji, kjer veliko hitreje in v veliko večjem številu zbiramo izkušnje, se je opažalo pri parjenju »Spanijelov« v najožjem krvnem sorodstvu, da so moški potomci postali slabotni, golšavi in neplodni, psice pa so vse bolele ma eklampsiji (porodni krči), ter bile zelo sprejemljive tudi za druge bolezni. Plemenjenje sorodnih plemen in tudi zmerno sorodne krvi ni nobeni reji v kvar. Seveda moramo odbrati le dobre, zdrave, robustne živali in ne kakih plemenskih slabičev. Velika bojazen in pa neuspehi pri plemenjenju v sorodstvu prejšnjih dob so izvirali, ker se je plemenilo v najožjem krvnem sorodstvu, forsiralo enostransko gotove lastnosti na splošno škodo drugih in celokupnega organizma.

V konjereji razlikujemo dva načina, čisto rejo in križanje. Vsaka čista reja je nastala prvotno iz križanja in se je potom gojitve sorodnih plemen utrdila. — Čistokrvna reja n. pr. je, če plemenimo Noniusa z Noniusom, ali Gidrana z Gidranom. »Osveženje krvi, imenujemo, če uporabljamo za plemo plemenjaka istega rodu, ki je le pod drugim podnebjem in pod drugimi življenjskimi prilikami, zadobil oblike in lastnosti, ki jih želimo vcepiti našemu tipu. To ni nikako križanje. Križanje je zelo raznovrstno. Čim bolj oddaljeno plemensko in pasemsko so živali, ki jih parimo, tem bolj negotov in nedoločljiv je produkt, ki iz te zmesi nastane in tem bolj prepustamo zarod slučaju. Jasno je, da sta si Gidran in Schagya bližja kakor če plemenimo zlahtno kobilo z mrzlokrvcem in da si v prvem slučaju lažje napravimo vsaj v velikih obrisih sliko bodočega zaroda kot v slednjem. Tako heterogeno križanje imenujemo tudi mešanje. Križamo lahko vsa konjska plemena med seboj, celo konja in osla (mezga). S spretnim križanjem odgojimo pogosto prav dobro delavno živino, redkeje pa dobro plemensko. Zlasti križani plemenjaki so konjereji vedno v kvar.

Namen, ki ga naš konjerejec s križanjem zasleduje, je ponavadi si vstvariti tip prikladnega, pred vsem močnejšega konja. To opažamo zlasti na mejah toplote in mrzlokrvnih okolišev, kjer stremi vse za mrzlokrvcem. Če že križamo, moramo paziti, da živali, ki jih plemenijo, niso preveč oddaljene od domače grude in med seboj gledé plemena in pasme. Prikladne naj si bodo po svoji zunanosti in lastnostih. Oprezni moramo biti pri izberi žrebca, kajti ta je, ki izvede ponajveč križanje z domačimi kobilami.

In tu morajo zastaviti merodajni čimtelji ves vpliv in če potrebno tudi silo. Ne smejo se udajati vsakokratni želji tega ali onega, toda tudi ne smejo iti preko njih, ne da bi jih vestno poučili, v kolikor so upravičene, in če, potem jih naj po možnosti tudi upoštevajo. Ravno v okoliših, kjer silni konjereja k bolj heterogenim (rodnorazličnim) križanjem, mora državna uprava postaviti masivnejše žrebce ter zatreti vse zakotne, ki so ponajveč pasemsko po svoji zunanosti in kakovosti v kvar vsakemu napredku. Radikalnejši je seveda recept bivšega avstrijskega gospoda, ki je vedril in oblačil tudi nad našo konjerejo, glaseč se: »Kjer nagiba toplokonjereja preveč k križanju, oziroma k želji se čez noč preleviti v mrzlokrvno, tam jim daj žrebce najtežje belgijskega tipa in kmalu bodo konjereji ozdravljeni od svojih želja, videč uspehe tega usode-

polnega mešanja. Verujem, da bi bila to najkrajša pot privedi gotove ljudi do spoznanja, toda to bi bila predraga šola za konjereje, koje posledic bi čutili več desetletij. Tudi plemenilne postaje z lahkim in težkim žrebci so prav pripravne navajati konjereje k nesmišelnemu križanju ter se jih moramo po možnosti braniti. Cilj konjereje bodi tudi v okoliših, kjer se križa, izjednačiti tip konja, ustvariti dobro delavno živino; v čistorejnih okrajih bodisi toplo-ali mrzlokrvnih, pa odgajati plemensko živino. Tu pa moramo pričeti z rodovitnimi knjigami, če hočemo trajnih uspehov. Kajti plemenske živali brez znanega rodu in pokolenja in pa križanci, če so še tako lepi, so in ostanejo zelo dvomljive vrednosti za vsako rejo.

Eksh. štev. 177/25 adj.

Selo pri Ljubljani, dne 21. aprila 1925.

Spremembe razurstitve žrebcev za plemenilno dobo 1925.

Srez	Kraj namestitve	Žrebca številka, ime in pasma	Opomba
Mariborska oblast.			
Maribor	Biš	lic. štev. 72 Marcel belgijec	licencovan
Ptuj	Strjanci	lic. štev. 70 Clairon belgijec	"
Murska Sobota	Korovci	lic. štev. 59 Cezar belgijec	"
	Markišovci	371 Marzouk, arab. polkrvec	v zasebni oskrbi
Ljubljanska oblast.			
Kamnik	Dragomelj	13 Ivo, noričan	zasebna oskrba
Kočevje	Ribnica	lic. štev. 71 Gidran, arab. polkrvec	licencovan
Kranj	Voglje	114 Mars, noriški križ.	v zasebni oskrbi
Radovljica	Žirovnica	18 Rob, noričan	"
Ljubljana	Mala Ligojna	67 Romeo, noričan	"
	Ljubogojna	lic. štev. 68 Herkules, noričan	licencovan
	Selo pri Ljubljani	116 Idan, nor. križ.	odpadajo, ker so se oddali v zasebno oskrbo
		371 Marzouk, arab. polkrv. 18 Rob, noričan 67 Romeo, noričan	

Upravnik drž. žrebarne: Šlajpah I. r.

Nabava novih žrebcev — plemenjakov.

Državna komisija za nakup žrebcev je nakupila začetkom te plemenilne dobe 18 originalnih belgijcev.

Od teh jih je dobila Hrvatska 9, ostale pa Slovenija oziroma mariborska oblast. S tem je zadostilo ministristvo poljoprivrede i voda dolgi želji in pa potrebi po novih regeneracijah te pasme. Kajti od predvojnih časov sem nismo dobili v naše kraje nikakve sveže belgijske krvi. Nastavili so se ti žrebci v Medjimurju in Prekmurju, (enega je dobilo Središče ob Dravi, enega pa Šmarje pri Jelšah), i. s. je oddalo ministristvo ta dragocen material začasno proti majhni najemini v zakup priznana dobrim konjerejcem, kasneje jih bo pa najbolj gotovo oddalo v zasebno oskrbo kot ostale državne žrebce.

Poleg teh je nakupila omenjena komisija v Franciji 2 polnokrvna angleža i. t. »Le Dracon« i npa »Le Balayer« . Dva prvovrstna plemenjaka, bodisi glede na njihju zunanost in lastnosti, kakor tudi glede kakovosti njenega zaroda. Ta dva žrebca plemenita sedaj v kobilarni v Ljubičevem tako, da osvežimo tudi naš kobilarniški material ter si vzgojimo tudi toplokrvne plemenjake po možnosti doma.

Končno je nabavila drž. žrebčarna s privoljenjem ministristva poljoprivrede i voda tri težke plemenjake, ki plemené sedaj v območju ljubljanske oblasti.

Zvišanje subvencij licencovanim žrebcom v Austriji.

Uvidevši težko nabavo dobrih plemenjakov in pa potrebo, da se podeželna konjereja osamosvoji od tuje, zlasti državne podpore je avstrijsko zvezno ministristvo za poljoprivredo spremenilo dosednji pravilnik o licencovanju, ter subvencije znatno zvišalo.

V bodoče bodo razlikovali tri vrste licencovanih žrebcev. V prvo vrsto pripadajo žrebci brez vsake državne podpore, v drugo oni z enkratno in v slednjo žrebci, kojih lastniki se pogodbeno zavežejo napram državi, da bodo svojega plemenjaka najmanj štiri leta držali ter ga uporabljali za pleme. Ti dobivajo vsako leto večjo subvencijo.

Prva kategorija obsega žrebce slabše kakovosti, v konjerejsko manjrazvitih okoliših, ki niso posebnega pomena za povzdigo konjereje in one, ki ne dosežejo predpisane št. (30) kobil.

Višino subvencije v drugi kategoriji določa licencovalna komisija, do 100 S (1 S - Schilling = ca. 10 din.). To so boljši žrebci in v krajih z bolj razvito konjerejo. Ta enkratna nagrada se jim lahko podeli v več plemenilnih dobah zaporedoma, če jih komisija spozna sposobnim za pleme. Le lastniki sklemejo z drž. upravo pogodbo le za eno plemenilno dobo. In slednjič letno rastoča subvencija, namenjena za najboljše, prvovrstne plemenjake. Ta znaša prvo leto 150 S., se zviša v drugem letu na 200 S., v tretjem na 250 S. in četrtem (zadnjem) letu na 300 S. Oskrbniki licencovanih žrebcev, vseh treh kategorij se morajo točno ravnati po navodilih, ki jih dobe od državne uprave, ter morajo vsak čas pokazati žrebca v to poklicanem drž. organom, ter jim dati morebitna pojasnila.

V ostalem so določila slična našim. Subvencija se izplača le tedaj, če zaskoči žrebec najmanj 30 kobil v plemenilni dobi. La izjemoma in v posameznih pokrajinah se zniža to število na 20. Lastniki žrebcev III. kategorije morajo v drugem, tretjem in četrtem letu dokazati njih plodovitost in kakovost skotjenih žrebet.

Žrebca ne smejo pred končano štiriletno pogodbeno dobo odprodati, ne da bi ga prejé ponudili potom pristojné žrebčarne ministrstvu v nakup ter dobili od njega v to privoljenje. Sicer zapadejo kazni in globi do 100 S. Če ne določi licencovalna komisija izrecno višine skóčnime, prepušča to lastniku samemu.

S to naredbo upa zvezno ministrstvo za poljedelstvo doseči, da bodo konjerejci v večjem številu odgajali plemenjake, da se postavi konjereja na laslne noge, da ne bo odvisna od tuje pomoči in končno da se razbremení letni proračun, kajti nabava dobrih plemenjakov se hodi tudi v Avstriji z istimi težkočami kot pri nas, če ne še v večjimi. Šl.

O napajanju.

Dr. C. Kučera razpravlja o raznih beležkah v slovestvu o napajanju, zlasti o Tanglovih poskusih in izvaja na podlagi poskusov ta-le pravila za praktično življenje:

Konje lahko napajamo brez kvara ali vpliva na prebavo krmil, kadarkoli, pred, med in po krmiljenju. Temu se ne protivijo razne izjeme, kakor na pr. po velikih izgubah vode (potenje), očividnem žetjanju konj, ki brez predhodnega napajanja sploh nečejo žreti in se mora pri njih najprej udovoljiti žeja z napojenjem.

Vendar ni umestno, da se način napajanja menja brez potrebe, ako so živali navajene na kakšem stalnem način. Opazilo se je, da so zmiraj pokazali konji zmanjšan tek za hrano pri prehodu od napajanja po krmiljenju k napajanju pred krmiljenjem, seveda ne toliko, da ne bi obroka snedli, ali moglo se je videti, da imajo manjše nagnenje do krme in da rabijo za snedenje jednake količine daljši čas.

Vendar se te pojave ni opazovalo pri prehodu napajanja pred krmiljenjem k napajanju po krmiljenju, ali k napajanju med krmiljenjem od napajanja po krmiljenju, niti v poslednjem slučaju pri obratnem postopku. Zdi se, da napoj pred krmiljenjem vzbuja neki občutek nasičenosti, na kateri se mora žival še-le navađiti, da ne bi vplival na snedenje stalnega hraniva.

Jako vpliva napajanje po krmiljenju na živali, ki se hranijo s težko prebavnimi ali napenjajočimi snovmi, vendar se o tem sploh do sedaj še ni natančno preiskuševalo, kar je vrlo važna naloga za bodočnost.

(Po »Praktičky Chovatel« L. III. št. 4. st. 62-63.)

Konj nadloga dežele.

Med tem ko pri nas in naših sosednjih državah motorna vozila spodjedajo tla konjereji, tako, da ista številno peša, se je konj po nekod tako razpasel in pomnožil, da tvori pravo nadlogo za dotične pokrajine. Tako so se zaredile v severni Ameriki, v zapadnem delu britiske Columbijie cele črede podivjanih konj, ki begajo od kraja do kraja, ter vse opustošijo. Vsled tega je vsakomur in povsodi dovoljeno tega konja streljati. Istotako tvorijo takozvani »Brumbies« podivjani potomci udomaćenega konja v Avstralliji pravcato šibo za pokrajine, kjer nastopijo v večjih čredah. Šl.

Društvene vesti.

Zapisnik

o občnem zboru, ki se je vršil v kmečki sobi restavracije Narod. doma v Mariboru dne 30. marca 1925. ob 13. uri.

Spored:

1. Odobritev zapisnika zadnjega občnega zbora;
2. Poročilo predsednika o delovanju društva v pretečenem letu;
3. Računsko poročilo in odobritev računov za l. 1924.
4. Volitev predsednika, dveh podpredsednikov in 12 članov glavnega odbora za dobo treh let.
5. Volitev dveh pregledovalcev računov za dobo 1 leta;
6. Predlogi podružnic;
7. Slučajnosti.

Ob 13. uri otvori predsednik g. Lovro Petovar občni zbor, pozdravi v prisrčnih besedah številno navzoče konjerejce-delegate svojih podružnic, katerih je navzočih 35, konstatira sklepčnost, preide k dnevnemu redu, se spominja umrlega zaslužnega odbornika J. Rajha, na kar vstanejo v znak sožalja vsi navzoči.

Pozdravi nato še prisrčno g. inž. Zidanšek, ki zastopa mariborsko oblast, žzdr. Šlajpača, kakor drugoe zastopnike. G. veliki župan se je zahvalil za vabilo, želi občnemu zboru veliko uspeha, osebno pa se žal ni mogel udeležiti.

ad. 1. Odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora:

G. predsednik da zapisnik o zadnjem občnem zboru na razpolago navzočim, da si ga preberejo.

Prečita nato pismo dr. Rajerja, ki je nujno pozvan v Beograd, kakor pismo g. Miha Brenčič, ki se opraviči ter naznanja, da mesta podpredsednika nikakor ne more sprejeti. V imenu občnega zbora se mu zahvali za njegovo dosedanje sodelovanje. Nato preide k

2. točki:

Poroča izčrpno o delovanju društva v pretečenem letu. Iz poročila: Društvo je imelo 9 ustanovnikov in 520 članov. Odbor je imel tri seje, v katerih so se obravnavale temeljito vse telkoče zadeve.

Ker je imel odsek preozek delokrog, se je preosnoval v društvo, od katerega bodo konjereji imeli več koristi. Ustanovljeno je do sedaj 10 podružnic, zanimanje je jako zadovoljivo. Najmočnejša je podružnica v Ljutomeru, ki ima 90 članov.

Začel se je izdajati »Konjerejec«. Začetek je sicer skromen, upa pa, da bo tudi v tem oziru vsestransko napredek zadovoljiv.

Izvedlo se je licenciranje žrebcev, izvršilo premiranje. Pohvalno omenja tiste, ki so k premovanju prispevali z denarnimi prispevki. Posebno pa naglašja, da je bilo sodelovanje z oblastmi v najlepšem soglasju.

G. inž. Zidanšek je uspelo, da se je premovanja tudi g. dr. Mitrovič, referent v min. za stočarstvo. Temu gospodu se imamo zahvaliti, da smo prejeli za našo oblast 9 plemenjakov belgijcev-originalcev.

Predsedstvo je vršilo vse posle vestno, v kolikor je to bilo sploh mogoče, zahtevalo pa je vedno le to, kar je bilo izvršljivo. G. dr. Mitrovič je pri lanskem posetu obljubil vsestransko pomoč centralnih oblasti.

Bodoče naloge Konjerejskega društva so podane z našimi sedajnimi prilikami. Kakor vse druge panoge našega gospodarstva, tako je prizadeta tudi naša konjereja. Izvoz in odprodaja je otežkočena. Toda prvovrstno blago se še vedno išče in to nas mora vsodbujati k negi kvalitetne konjereje. Sicer pa kvalitativno konjereja ni

šla nazaj, pač pa kvantitativno. Poročilo da v debato.

G. Schauer povpraša, kako so se razdelili belgijski žrebci, kar g. predsednik pojasnuje, da je ministrstvo poljoprivrede določilo okoliš, v katerem se imajo namestiti imenovani žrebci; dalje poroča, da se je tudi za prihodnje leto zoprosilo za originalne žrebce. Poročilo se na to soglasno odobri.

Ad 3. Računsko poročilo in odobritev računov za l. 1924. Predsednik poroča izčrpno o blagajniških prejemkih in izdatkih tako blagajne za premiranje kakor redne blagajne. Blagajna za premovanje kaže preostanka 2.001.—, redna blagajna pa 9.012.03 din. G. Zupanc zaprosi, da se imenujejo vsi, ki so k premiranju prispevali, imenomoma, nakar g. predsednik vse darovateljce imenomoma navede.

Na to predlaga g. Šlajpah: a) da se podeli celokupnemu odboru absolutorij, b) odstopivšemu podpredsedniku g. Brenčiču, ki se je opravičil, pismena zahvala. Oba predloga se soglasno sprejmeta.

Ad 4. Volitve: Predvsem pozove g. predsed. navzoče, da se izrečejo za način volitve ali za z listki ali z vsklikom: Soglasno se določijo volitve z vsklikom. Na to zaprosi za besedo g. Šlajpah, ter povdarja, da bi se pri volitvi predsedstva moralo tudi ozirati na to, da bi bila zastopana tako topli, kakor mrzli okoliš.

Predlaga toraj: predsednikom Lovro Petovarja, Ivanjkovci, I. podpredsed. Frica Zemljiča, veleposestnika, Ljutomer, II. podpredsedl. Fr. Turmšek, posestnika, Gorica, Savska dolina. Imenovani so na to soglasno izvoljeni.

G. Lovro Petovar izjavi, da bo tudi v naprej storil, kar mu bo mogoče, prosi pa, da ga v delu podružnice podpirajo. Medtem pride k občenemu zboru g. inž. Zidanšek, katerega predsednik pristrčno pozdravi.

Volitev 12 odbornikov: 1. Franc Plaskan, veleposestnik, Orlavas, p. Braslovče, 2. Franc Kočvar, veleposestnik, Središče, 3. Alojz Slavič, posestnik, Banovci, 4. Janez Šegula, veleposestnik, Hlaponci, p. Juršinci, 5. vel. Franc Veble, Maribor, 6. župnik Preglej Viktor, Sv. Lovrenc na Polhorju, 7. Maks Gradt, posestnik in gostilničar, Šmarje pri Jelšah, 8. g. Rajšp Josip, posestnik, Spodnja Polskava pri Pragerskem, Jos. Benko, veleindustrijalec, Murska Sobota, 10. gosp. Bedernjak Ivan, posestnik, Trnje, pošta Črenšovec, 11. g. Pirnat Franjo, višji žzdr., Maribor, 12. Ivan Kreft, posestnik in poštar, Sv. Jurij za Gonjo Radgono. Predlog se da na glasovanje. Imenovani so soglasno izvoljeni.

Volitev dveh pregledovalcev računov: g. Šlajpah predlaga: g. Filipič Milan, posestnik, Starmova vas, g. Franc Pikel, posestnik Gotovlje, p. Žalec. Predlog se da na glasovanje. Soglasno sprejet.

Ad 6. Predlogi podružnic: Naknadno se predlaga občenemu zboru v odobrenje pobiranje članarine po 20 D. Predlog se soglasno odobri.

G. Rižnar, Gajovci, predlaga, da izposluje glavni odbor, da prideta v ptujski okraj dva belgijca. Se vzame na znanje.

Živinozdravnik Samec sporoča, da se vpeljuje v Nemški Avstriji Norike in se je tam belgijsko pasmo črtalo. Priporoča, da se zadeva zasleduje in razjasni. Se vzame na znanje.

Gosp. Janžekovič se zavzame za belgijsko pasmo. Razvije se obširna debata. Zadeva se bo rešila na eni prihodnjih sej, na katero se bo povabilo tudi konjerejce. G. Janžekovič načne vprašanje prisilnega rezanja žrebcev. Vršni se precej živahno debatiranje za in proti.

Končno stavi g. Pikel predlog: da se zadeva pripravi ter se o tem končno sklepa na anketi, ki se naj v to svrho skliče. Zaprosi naj se oblasti, da pridejo s predlogi, društvo pa zadevo pripravi. Predlog se soglasno sprejme.

Predsednik k temu predlogu prosi podružnice, da o zadevi sklepajo na občnih zborih, ki ga naj v to svrho skličejo, pripravijo na teh občnih zborih predloge za anketo, ki se bo vršila v treh mesecih. Sklenjeno.

G. Zupanc se zavzema za »Konjerejca« v večjem obsegu, nadalje načne vprašanje transita konj skozi našo državo iz Madžarske v Italijo ter apelira na izvoz naših konj odn. da se to doseže.

G. predsednik povdarja, da je stremljenje društva za tem, da postane »Konjerejec« sčasoma tednik, za enkrat se moramo zadovoljiti s tem začetkom. Transita konj skozi našo državo pa ne moremo zabraniti.

G. Šlajpah pripomni, da gredo kupci pač tje, kjer ceneje kupijo. G. Janžekovič povdarja, da otežkočajo prodajo različne naredbe ali jo pa celo onemogočajo in da železniška uprava ne opremlja vagonov tako, kakor je za transport konjev potrebno. G. preds. in žzdr. Šlajpah pojasnujeta, da so se tudi konji iz Belgije pripeljali brez prečnic, da se pa bo vse storilo, kar bo le mogoče, da se vsi navedeni nedostatki ublažijo, ako ne popolnoma odpravijo. G. Fric Zemljič poroča, da se hoče pri asentiranju konje žigosati. Žzdr. Samec poroča, da je to v načrtu, ni še pa prišlo do končne rešitve. Treba bo hitre intervencije. G. Grad se zahvali za dodelitev žrebca belgijca. G. Zemljič Fric: Sliši se, da se hoče ukiniti transit čez G. Radgono. Prosi v interesu konjereje, da društvo intervenira tozadevno. Predsednik pripomni, da če se transit ukine, gotovo se uvede priključni promet. Društvo bo povrh interveniralo, da, če se ukine prvo, ostane drugo. G. žzdr. Samec pojasni, da le transitni vlak me bo vozil, drugače se pa transit ne ukine. G. inž. Zidanšek h koncu da izraza nad lepimi šlevilom udeležnikov, želi društvu mnogo uspehov z željo, da isto po dosedajšnjih smernicah dela naprej. Ko še g. Schauer izreče zahvalo predsedstvu za trud, zaključil predsednik lepo uspeli občni zbor.

Zapisnikar:

Janko Grivec.

Predsednik:

Lovro Petovar.

Odborova seja.

Dne 30. marca 1925 se je vršila odborova seja. Navzoči predsednik ter gospodje odborniki Turmšek, Šlajpah, Plaskan, Pregelj, Pirnat, Kočvar, kot odposlanci g. inž. Wenko in Zupanc.

Predsednik poroča o klekočih zadevah, osobito omenja, da se je posrečilo za našo oblast dobiti 9 originalnih belgijcev, od katerih tje dobilo 3 Medjimurje, ki spada tudi k naši oblasti.

Odobril se je zapisniki zadnje odborove seja.

Razpravljajal se je osnutek pogodbe, po kateri bi naj bilo določeno sodelovanje društva z državnimi oblastmi.

Pretrgal se je dnevni red občnega zbora, ki je sledil odborovi seji, ter so se formulirali vsi potrebni predlogi.

Poročalo se je, da je ustanovitev podružnice, katere so bile prvotno nameravane, dovršena. Skoraj vseh ustanovnih občnih zborov se je udeležil kot delegat društva ravnatelj Grivec; predsednik mu izreče zahvalo.

Končno se zahvali g. župnik Preglej predsedniku za njegovo požrtvovalno delovanje v sedaj potekajoči

dobi — predsednik pa se zahvali vsem gg. odbornikom za njihovo pridno sodelovanje ter izreče nado, da bo tudi v novem odboru vladala ista lepa sloga. S tem je bila odborova seja zaključena.

Podružnice.

SV. LENART, SL. GOR. Podružnica za srez Maribor levi breg je imela svoj ustanovni občni zbor tulkaj dne 15. marca v gostilni Posojilnice ob lepi udeležbi konjerejcev. Glavni odbor sta zastopala gg. višji živinozdravnik Pirnat in ravnatelj Grivec. Načelnikom je bil soglasno izvoljen g. Franc Lorber, pos. Sp. Porčič; 1. namestnikom Alojz Lorber, posestnik, Radehova; 2. nam. Karl Senekovič, posest., Sv. Marjeta o. P. Odborniki so: gg. živinozdravnik Samiec, sv. Lenart, Maks Šuman, Radehovo, Janez Poltrč, Lormanje, Janez Muršak, Sp. Veličina, Peter Vrbojnik, Trotkova, Jože Murko, Biš. Pregledovalcem računov so izbrani gg. Alojz Jančič, Lormanje, notar Šlupica, Sv. Lenart, Delegatom za občni zbor društva so določeni gg. Jakob Valentin, Dragučeva, Vinko Dvoršak, Sp. Porčič, Riko Sarnitz, Sv. Lenart, Alojz Lorber, Radehova, Janez Muršak, Sp. Veličina, Senekovič Karl, Sv. Marjeka, Alojz Jančič, Lormanje. Razpravljale so se tudi razne važne konjerejske zadeve.

SLJATINA-RAIDENCI. Ustanovni občni zbor podružnice za okraj Gornja Radgona se je vršil tulkaj v gostilni Vujec dne 22. marca.

Udeležba konjerejcev je bila zadovoljiva, glavni odbor je zastopal ravnatelj Grivec.

Načelnikom podružnice je bil izvoljen dolgoletni glavni odbornik društva gospod Ivan Kreft, poštar in posestnik, Sv. Jurij ob Ščavnici, njegovim namestnikom pa gg. Jakob Zemljčič, župan v Radincih in Johan Probst, posestnik v Drobtinah. Člani odbora so gg.: Jože Hamler, Orehovec, Korošak Karl, Sv. Jurij ob Ščavnici, Alojz Novak, Drobtinec, Mlinarič Franc, Očeslavci, Junša Alojz, Gornja Radgona in Lobnik Franc, živinozdravnik, Gornja Radgona. Pregledovalci računov so gg. Mat. Domanjko, Sv. Jurij ob Ščavnici in Franc Žinkovič, Boračova. Odposlancem na občni zbor so bili določeni gg. Jakob Zemljčič, Ivan Kreft, Karl Korošak in Franc Lobnik. Vršil se je razgovor o vseh lokalnih vprašanih konjereje.

Lastnik in izdajatelj: Konjerejsko društvo za Mariborsko oblast Ivanjkovci. — Tisk Mariborske tiskarne d. d.
Odgovorni urednik: Rudolf Ozim, Maribor.

Obelih

rjuh iz mo
čnetkani-
ne à 2 m
Din 360,-
à 2 1/4 m
Din 400,-

iz pristnega lanenega platna à 2 1/4 m Din 510 — razpošilja veletrgovina R. STERMECKI, CELJE št. 4-3 Ilustrovani cenik z čez 1000 slikami se pošlje vsakemu za-
stoj, vzorci od sukna, kamgarna in razne manufakturne robe pa samo za 8 dni na ogled. Kdor pride z vlakom osebno kupovat, dobi nakupu primerno povrnitev voznje. Naročila čez Din 500 — poštine prosto. Trgovci engros cene.

VELETRGOVINA z ŽELEZNINO

PINTER & LENARD, MARIBOR

ALEKSANDROVA CESTA 32-34

Brzjavi: PINLEN MARIBOR — Telefon št. 282

Skladišča se nahajajo v
Mlinski ulici št. 2 in 12-14

NA DEBELO NA DROBNO

KOMATI IN OPREME

za konje od navadne do najfinejše
vrste za lahko in težko voznjo,
kakor tudi razne potrebščine:

DEŽNE PLAHE

za konje in vozove, sušiljke za
kočije, bičevnike, brzde, kresal-
nike za noge. Dalje velika izbira
potnih kaučkov, ročnih torbic,
listnic, nahrbtnikov, gamaš i. t. d.
Nagobčniki in ovratniki za pse

GONILNI JERMENI

za mline in žage

IVAN KRAVOS

Aleksandrova cesta št. 13 Slomškov trg št. 6

MARIBOR

Medjimurski

težki vprežni konji,

razplodne koble,

konji za kočije

dobe se stalno in po najnižji ceni potom

Julio Hoffmanna v Čakovcu

Telefon 31